SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2913

av Boriana Åberg m.fl. (M)

Rättssäkerhet och ordning och reda mot brott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra transparensen och förutsebarheten i skattesystemet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättssäkerheten i skattesystemet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta arbetet med en nationell folkräkning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en mer tillförlitlig folkbokföring och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ska ges fortsatt goda förutsättningar att löpande samverka och genomföra gemensamma kontroller för att bekämpa terrorism och kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skatteutskottet hanterar även viktiga frågor som rör Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket. Samtliga av dessa myndigheter har, förutom

sina egna ansvarsområden, nyckelroller kopplade till trygghet och brottsbekämpning som behöver värnas och stärkas.

Skatteverket har en given nyckelroll i att säkerställa skattesystemets funktionssätt och legitimitet. Människor och företag behöver ha tillgång till den information som krävs för att kunna sköta sina skatteinbetalningar korrekt och kunna förstå hur systemet fungerar. Det ska vara lätt att göra rätt och Skatteverket behöver ta sitt ansvar för att säkerställa transparens, förutsebarhet och en god servicenivå i kontakt med skattebetalaren, såväl enskilda som företag.

Skatteverket har, givet sin centrala roll och tyngd som myndighet, en stor makt i relationen med den enskilde skattebetalaren som måste utövas med tillbörlig respekt för den enskilde. Det gäller inte minst i processer där Skatteverket är part. Vi har under de senaste åren sett förekomsten av rättsfall där Skatteverkets agerande har blivit ifrågasatt. Samtidigt som Skatteverket har ett stort och viktigt ansvar för att aktivt bekämpa fusk och skatteundandragande måste man värna förtroendet och legitimiteten för det systemet man ansvarar för. Det övergripande målet kan inte vara att maximera skatteintäkterna utan att säkerställa ett rättvist och legitimt skattesystem.

Under mandatperioden har också viktiga uppdrag getts till Skatteverket kopplade till myndighetens roll inom folkbokföringen. Uppdragen kring en tillförlitlig folkbokföring och nationell folkräkning bör särskilt nämnas här. Vikten av att känna till vilka som bor och vistas i landet och var dessa personer uppehåller sig kan inte nog understrykas när det gäller såväl konkret brottsbekämpning som för att säkerställa den goda ordning som Skatteverket själva och andra myndigheter är beroende av.

Under den gångna mandatperioden har stora reformer genomförts som på olika sätt förbättrar Tullverkets befogenheter. 2024 trädde den nya tullbefogenhetslagen i kraft som omfattar tullens befogenheter när det gäller rätten att använda våld i tjänsteutövningen, stoppa fordon, utföra kroppsvisitation, avlägsna ordningsstörande personer med mera. Tulltjänstemän har fått större möjligheter att leda förundersökningar inom sitt kompetensområde och tullåklagare för rätten att föra talan om fler brott.

Riksdagen beslutade 2025 om en ny lag som innebär en skyldighet för statliga myndigheter, kommuner och regioner att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna, inklusive Tullverket. Detta stärker Tullverkets möjligheter att få tillgång till information som behövs i den brottsbekämpande verksamheten. Senare under året trädde ytterligare lagändringar i kraft då ett nytt brott, utförselhäleri, infördes.

Även försök, förberedelse och stämpling till utförselhäleri och grovt utförselhäleri kriminaliserades. Under mandatperioden har Tullverket också fått sammantaget större möjligheter och verktyg för att samverka med andra brottsbekämpande myndigheter.

Under mandatperioden har regeringen också gett Kronofogden starkare verktyg att driva in skulder och bekämpa den kriminella ekonomin, bland annat genom utökad distansutmätning och ett gemensamt myndighetsuppdrag för att återta brottsvinster. Under 2025 drev Kronofogden in 18,2 miljarder kronor, det högsta årsbelopp myndigheten dittills hade redovisat.

Vi anser att det är mycket viktigt att Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ges fortsatt goda förutsättningar att löpande samverka och genomföra gemensamma kontroller för att bekämpa terrorism och kriminalitet.

Boriana Åberg (M)

Marie Nicholson (M) *Adam Reuterskiöld (M)*

Alexander Svensson (M)